

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII. Ч. 92 (1610). СУБОТА, 1 СЕРПНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, AUGUST 1, 1931. No. 92 (1610). VOL. XIII.

ШО ВЗИВАЄ БРИТІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ ПОКІНЧИТИ З КАПІТАЛІЗМОМ

НЮ ЙОРК. — Після чисельних відвідань індустрій в Москві та інших частях Радянського Союзу, Джордж Бернард Шо, звитової слави британський драматург і письменник, виголосив минулої неділі промову в Домі Профсоюзів, в якій хвалив успіхи робітників в поваленні царату і в будівництві соціалізму. Шо взивав англійських робітників, щоб пішли слідами російських робітників і покінчили з британським капіталізмом.

Свою промову закінчив словами: "Товариші, що ви кликадо великі оплеси серед присутніх, а опісля продовжав по англійськи: "Це є однокое російське слово, яке я знаю. Я полюбив його дуже підчас могого побуту тут. Я хочу висказати подяку і особисті почування так від себе самого, як і від моїх приятелів за ваше прийняття. Деякі з них, як лорд і леді Астор та лорд Лотієн, є капіталісти і землевласники на велику скалю. Це не їх вина; цього вони змінити не можуть. Це, однак, змінить британський пролетаріат, як також пролетаріат іноземного світу.

"Коли ми відвідали до Радянського Союзу, то наші свояки дали нам подяку і накривала. Вони плакали за нами і говорили, що нас тут вб'ють, а як ні, то ми згинемо з голоду. Чим ближче ми зближались до кордону, тим вище ми підносили вікна. Тяжко висказати здивність за те, що ваш уряд зробив для нашого щастя і вногод. Коли він може зробити своє населення таким щасливим, що на мою думку він має на цілі, то це буде щаслива країна.

"Попередні промови висказували надію, що коли я по-

верну до Великої Британії, то розкажу всім про те, що я бачив і про мою віру у ваші успіхи. Про це я говорив і через останні десять років. В 1918 р. я писав Ленінові книжку з ентузіастичною присвятою. Навіть тоді я вкрив, що ви побідите.

"Причиною моєї візити до Радянського Союзу не було те, щоб довідатися про нього щось такого, про що я не знав передтим, але дати відповідь тим, які говорять, що я не бачив того, про що їм говорю. Тепер я побачив і знаю, що ви переможете."

"Ми відзджаємо назад з великими вражіннями. Ви стрінулися лице-в-лице з дійсними речами тут і ми це бачили. Я бачив також дійсні особи, які передтим були для мене тільки іменами: Луначарського, в яким я найшов, і тільки в нім і російським народі, силу і проникливість розбирати як слід дій творчі, як також Литвінові. "Я маю на думці записатися з Сталіном перед моїм відлідом, і коли з вас хто знає його, прошу його про це повідомити."

"Деякі з нас чужинців питають себе, чому це не зачала велика Британія, але Росія. Маркс говорив, що розвинена капіталістична держава буде першою, що зробить комуністичну революцію. Британії повинні самі себе стидатися, що вони не були перші. Це саме відноситься до інших західних країн.

"Коли ви закінчите свою працю з успіхом, тоді інші кинуться йти за вашим прикладом. Тому вашим обов'язком є працювати тяжко і добитися скорих успіхів, щоб вони не мали до вибору нічого іншого, тільки піти вашим слідом."

НАНАДСЬКА БУРЖУАЗІЯ ПОСИЛЮЄ НАСТУП НА РЕВОЛЮЦІЙНЕ РОБІТНИЦТВО

ВІННІПЕГ, Ман., 30 липня. Наступ канадської буржуазії на революційний фронт канадських робітників з кожним днем посилюється. Сьогодні рано відбулося прес-конференція переслухання справи т. Джана Стюарта, одного з провідників вінніпегських безробітних, якого оскаржують за розрухи, що мали місце на 20 березня, коли то вінніпегські безробітні зводили боротьбу з поліцією на вулиці Логан, недалеко Мейн-Стріт.

Коли юрба безробітних збралася на вулиці Логан, поліція дістала приказ очистити вулицю: Коли вона брутально виконувала приказ, безробітні почали обкидати її грудками льоду, кусниками меблів і камінням. Поліція говорить, що т. Стюарт стояв в той час в дверях будинку Бон Акора, в якому тоді льокувалася комуністична партія, і проводив наступом на поліцію. Він взивав безробітних, щоб відібрали поліцію і дістали в свої руки сержанта. Окрім того т. Стюарт мав са-

мий кидати в поліцію грудками льоду і кусниками меблів. Після того заарештовано вантаж на арештування т. Стюарта, але що він не брав активної участі в комуністичній русі через якийсь час, то поліція оставила його в спокою. Але останніми часами т. Стюарт зачав знову виявляти свою активність між безробітними і його арештовано тому тиждень назад.

Справу т. Стюарта передано до вищого суду і він знаходиться зараз на волі за порукою в сумі \$5,000.

ІНДІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛІСТ ВБИВ БРИТІЙСЬКОГО СУДЮ.

ЛОНДОН, 27 липня. Молодий бенгальський архітект вбив сьогодні старшого британського суддю, Ралфа Гарліка, в Аліпор Корті, в Індії. Європейський поліцей застрелив на смерть молодого бенгальця. Аліпор Корт був відомий з своїх суворих засудів проти політичних в'язнів.

БЕНЕТОВА "ДОПОМОГА" ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ ПОЛУЧЕНА З МАСОВОЮ ДЕПОРТАЦІЄЮ

ОТТАВА, Онт., 29 липня. Сьогодні дебатовано в парламенті над резолюцією в справі "злекшений" безробіття. Прем'єр Бенет, говорячи про економічне положення в Канаді, не був вже таким великим оптимістом, як це він був в липні минулого року. Він признавав, що світове економічне положення має свій вплив на Канаду, але піднесення тарифів в місці вересні минулого року поправило економічне положення Канади до великої міри. Канада, як це знаходиться зараз в далекокрайньому положенні, як будь-яка інша цивілізована держава.

Начеркнена програма доміняльного уряду в справі "допомоги" для безробітних і тих фермерів, що потерпіли через посуху, представляється так: 1 — Велика програма краєвих публічних робіт, коштів яких доміняльний уряд покрити відлітом. 2 — Доміняльна допомога провінціям у виконанні прові-

ційональних та муніципальних програм будови. 3 — Допомога в покритті коштів безпосередньої допомоги. 4 — Програма допомоги, яка має на цілі охопити фермерські околиці в Саскечевані, що знаходиться зараз в безвихіднім положенні. 5 — На всі ці видатки уряд затьгне позичку.

Всі ті, що надаються до праці, будуть примушені працювати. Всякі "бунтівні" вислови, в яких би це формі не було, будуть здавлені "залізною рукою". Канадські громадяни публічного походження, які будуть атакувати прийняту форму уряду, будуть масово депортовані. Більшовизму абсолютно не буде терпимі.

Так виглядає програма Бенетової "допомоги" для безробітних. Коли робітники відмовляться працювати за голодову плату, то уряд Бенета нап'ятує їх як комуністів і буде депортувати з Канади.

У ВІННІПЕГУ ВІДБУВСЯ ВЕЛИЧАВИЙ ПОХОРОН ЧЛЕНА ЛІГИ КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ

Минулої середи пополуночі, себто на 29 липня, вінніпегське робітництво різних народностей зібралось чисельно під числом 599 Манітоба евно, щоб в останню попрощати молодого комсомольця, тов. Йосифа Яремчука, сина т-ки Марії і Василя Яремчука.

Молодий товариш числив всього 15 років життя. Помер на затроєнні крові, яке дістав зараз після того, як денуист вирвав йому зуб. Всякі спроби лікарів в шпиталі Сейнт-Боніфеїс врятувати молоде життя показались безуспішні. Тов. Яремчук помер в суботу, 25-го липня.

Такого величавого робітничого похорону у Вінніпегу, здається, ще не було. Вінніпегська буржуазна газета "Фрі Прес" подає, що в похороні взяло участь поперх дві тисячі осіб. Були це переважно організовані вінніпегські робітники, робітничі і робітничі молоді. Кожному очевидцеві похорону впадал в очі гурток молодення Піонерів, що були перевязані червоними лентами.

Над демовиною покійного вдова, промовляла т.т. Вілсон і Морган. Оба вони висловили блятькам покійного товариша глибоке співчуття по причині втрати дорогого сина і пали нікогр. Прибична сторожа президента відповіла вистралами, а опісля перешукала ліс, однак напасники повтікали.

ЗРОБЛЕНО ЗАМАХ НА ЖИТТЯ КИТАЙСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА ЧАН КАЙ-ШЕКА.

ШАНГАЙ, 30 липня. (А.П.) Кілька днів тому назад в Нанчанг зроблено невдалий замах на життя президента Чан Кай-Шека. Чан Кай-Шек, який проводить кампанією проти китайської комуністичної армії, їхав автомобілем через ліс, якого несподівано посилалися на нього вистріли. Кулі не по-

звивали присутніх робітників, щоб своїми дітьми заповнили оту прогалину, яка залишилася в Лізі Комуністичної Молоді через смерть т. Яремчука.

Після промови товаришів приступлено до формування похоронного походу. Похід рушив чверками на вулицю Сейджер, і перейшовши кілька блоків, звернув на вулицю Салтер, опісля перейшов через міст і опинився на вулиці Логан. По цій вулиці похід пішов аж до головної вулиці, Мейн-Стріт, перейшов опісля через Маркет Сквер попри Ситі Год, а звідтам подався через вулицю Вільямс до Воркерс-Сентер, де льокуються вінніпегські революційні організації. На самім переді походу несено велику таблицю з написом в англійській мові: "Похорона для упавшого бійця робітничої класи — Ліги Комуністичної Молоді".

Хідники головної вулиці, як також всіх інших вулиць, які ми переходили похід, були вкриті щкавим народом, що приглядався величавому похорону. Коло Воркерс-Сентер похід затримався і тут над демовиною покійного товариша промовляли т.т. Більовський, Меріот, дистриктовий організатор Компартії Канади, і Вільямс. Прапальну промову над гробом виголосив т. Форкин.

Пізніше арештовано трох чоловіків, що крутилися коло квартири Чан Кай-Шека перед тим, як на нього зроблено замах. Вони мали признатися, що їх післано з Кантону вбити президента Кантон повстав свого часу проти режиму Чан Кай-Шека.

ЧИМ ДАЛЬШЕ В ЛІС, ТИМ БІЛЬШЕ ДРОВ.

ТОРОНТО, Онт., 27 липня. (К.П.) Члени всіх буржуазних партій в Онтеріо домагаються інвестиції в справі хабара, який мав дістати Джан Ейрд молодший, замешканий в Торонто, від Онтеріо Електрик комісії, зате, що він "відсувся" від переговорів в справі контракту на електричну силу. Це мало б значити, що за повищу суму, Ейрд мав відігнути свою аплікацію дістати контракт.

ВИБОРИ В КВЕБЕКУ ВІДБУДУТЬСЯ НА 24 СЕРПНЯ.

КВЕБЕК, Кве., 30 липня. (К.П.) Загальні провінційнальні вибори в провінції Квебек відбудуться на 24 серпня. Таке рішення запало на засіданні кабінету, що відбулось нині перед полуднем. Цю справу зробив Д-р Дж. Морісет, клерк виконавчої ради. Міністерство розпорядження, підписане поручником губернатором Г. Г. Каролом, розв'язує парламент і розписує нові вибори.

Останні провінційнальні вибори в Квебеку відбулися в травні 1927 р. і теперішній ліберальний уряд, на чолі якого стоїть прем'єр Ташеро, міг це бути при владі щонайменше один рік. Зараз в квебекському парламенті ліберальна партія має 69 послів, а консервативна тільки 12, чотири місяці є опорожені.

Ліберальна партія була при владі в провінції Квебек через останні 31 років. А. Л. Ташеро став прем'єром в 1926 р. Перед ним прем'єром Квебеку через десять років був сер Ломер Гвен. Провідником опозиції є зараз Камілієн Гавд, мейор міста Монреалу. Перед ним це становище займав Артур Сов, теперішній головний почмайстер-в уряді Бенета.

В МУС ДЖО МОЖЕ ЗАБРАКНУТИ ВОДИ ДО ПИТТЯ.

МУС ДЖО, Саск., 24 липня. — Алдерман Р. Ф. Джексон зазив на засіданні міської ради сьогодні вечером, що коли не підприймається кроків, щоб заборонити мешканцям міста скропати водою свої цвітники та городи, то існує поважна небезпека, що в короткому часі не буде в місті досить води до пиття. Таке положення існує не тільки в місті Мус Джо але й багатьох інших містах південного Саскечевану, як також на фармах, де через страшну посуху фермери стріляють худобу, бо не можуть дивитися на її мук.

МІТІНГ УКРАЇНСЬКОГО ЧЛЕНСТВА К.П.К. У ВІННІПЕГУ

В понеділок, 3 серпня, в годині 8.30 вечером відбудеться мітінг усіх українських членів компартії й комсомолу. Мітінг відбудеться в Українським-Робітничім Домі. Всі партійні та комсомольці, члени укр. масових організацій, повинні обов'язково прийти на цей мітінг. Партфракційне Бюро.

ПАРЛЯМЕНТАРНА КОМІСІЯ В СПРАВІ БОГАРНОА ПРЕДЛОЖИЛА ЗВІТ

ОТТАВА, Онт., 29-го липня. (К.П.) Минулого вечера парламентарна комісія, яка перевірала свідство в справі Богарноа, предложила в парламенті свій звіт, в якому зваляе найбільшу вину за скандал на трох ліберальних сенаторів, трох високих урядників підприємства Богарноа і двох урядників доміняльного уряду.

Комісія рекомендує, щоб доміняльний уряд перебрав на себе канал для навігаційних цілей, а електричну силу залишив для провінції Квебек. В звіті критикується найбільше ліберальних сенаторів А.

Гейдона з Оттави і В. Мек-Дугалда та Д. Реймонда з Мон-треалу. Компанійні урядники, які побили під вогонь комісії, є свідуючі: Р. О. Свізей, президент підприємства, Р. А. С. Генрі, заступник президента і головний управитель, і Г. Б. Гриффит, секретар-скарбник. Дж. Б. Гонтера, заступника міністра департаменту публічних робіт, і Кенета М. Кемерона, головного інженера того ж самого департаменту, критикується гостро за те, що вони, як публічні урядники, не дали вдоволюючих звітань перед комісією.

НІМЕЦЬКИЙ ВОЗДУХОПЛАВ "ГРАФ ЦЕПЕЛІН" ПОЛЕТІВ ДО ПІВНІЧНОГО БІГУНА

ЛЕНІНГРАД, СРСР, 26 липня. — Німецький воздухоплав Граф Цепелін, на якому знаходяться радянські, німецькі і американські вчені, пущив сьогодні в шестиденну подорож в далеку північну околицю в цілі наукових дослідів. Він відлетів з Ленінграду в 11.10 години рано.

Командант воздухоплаву, д-р Гуго Екнер, сказав, що він відліз на північ в повній вірі, що буде мати успіх і що воздухоплав залетить до землі Франц Йосифа за 24 години, хіба що перешкодить йому в цьому несприятливі погода. Коли Граф Цепелін буде знаходитися близько землі Франц Йосифа, він буде пробувати навізати негайний контакт з радянським льодоколом Малигін.

Експедиція складається з 12-ох вчених дослідників, фотograфа, двох журналістів, радянського оператора бездрот-

ного телеграфу і з регулярної залози, що вносить 30 осіб.

На чолі експедиції стоїть радянський вчений, професор Рудольф Самойлович. Граф Цепелін має зробити 7,000 миль дороги, підчас якої члени експедиції будуть збирати метеорологічні і географічні дані, щоб провирити, чи можна встановити постійний шлях для дирижабля через північний бігун. Цим разом дирижабль не буде пробувати перелетіти через північний бігун. Новий поштононий прилад уможливить дирижаблю спуститися на воду, коли цього буде потрібно.

Важливою фазою в цій експедиції є те, що Граф Цепелін є забезпечений в балоні контролюваної бездротним телеграфом, як автоматично реєструють метеорологічні обставини і передають їх через радіо. Ці балони улітши професор Павло Молчанов, радянський вчений.

МЕКДОНАЛД ВІРІТЬ В МАЙБУТНЄ НІМЕЦЧИНИ

БЕРЛІН, 27 липня. — Надія на скорі відновлення нормальних банкових виплат додала трохи духа німецькому населенню в його надходим робочим тиждні. Сьогодні-маю відбутися офіційне відкриття нового банку, який носить назву "Банк Гарантії і Принимання", за посередництвом якого маються відновити нормальні банкові виплати. Якщо цей банк не стрітеться з тяжкими перешкодами, то заборона на банкові комерційні виплати може бути знесена в середу.

Функцією нового банку, за який ручать не тільки 11 найбільших банків в Німеччині, але й самий уряд, буде гарантія комерційних паперів, яких Райхсбанк під іншим зглядом не можна було б прийняти, як основу банкових кредитів.

Рівночасно Райхсбанк буде тримати дискантовий рівень так високо, щоб не допустити німецькі банки витягати більше грошей, як це буде хоченно потрібно для втримання колеса індустрії в русі, бо інакше краєва банкова машинарія може знову потерпіти крах.

Британський прем'єр Ремсей МекДоналд прибув сьогодні вечером до Берліну, кілька годин після прибуття туди міністра закордонних справ, Артура Гендерсона. Підчас обіду в його честь, влаштувавши канцлером Бріннігом, МекДоналд зазив, що помімо труднощій, в яких Німеччина зараз знаходиться, "наше довіря до Німеччини не зменшилося".

"ГРАФ ЦЕПЕЛІН" ОСІВ КОЛО ЛЬОДОКОЛУ "МАЛИГІН".

ФРІДРІХСГАФЕН, Німеччина, 28 липня. (А.П.) Д-р Гуго Екнер, командант воздухоплавного корабля, Граф Цепелін, повідомив сьогодні через радіо, що великий воздухоплав осів нині на короткий час в затоці острова Гукер-Айленд, що знаходиться на землі Франц Йосифа.

Через 13 мінус воздухоплав спочивав на спокійній воді за так високо, щоб не допустити льодоколу Малигіна. Льодові криги не дозволили йому остати на воді довше і після того, як він обмінявся поштою з Малигіном, відлетів в дальшу дорогу.

РОБІТНИКИ ВІННІПЕГУ! ДЕМОНСТРУЙТЕ ПЕРШОГО СЕРПНЯ ПРОТИ НЕБЕЗПЕКИ НОВОЇ ІМПЕРІАЛІСТИЧНОЇ ВІЙНИ! ОБОРОНЯЙТЕ РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ І ЗДОБУТКИ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ПЕРЕД НАПАДОМ ІМПЕРІАЛІСТИЧНИХ ХИЖАКІВ!